

METROLOJİ KANUNU TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; ölçümlerin doğruluğu ve güvenilirliği ile uluslararası denkliklerinin sağlanması, yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazları, hazır ambalajlı mamuller ve ölçü kaplarına yönelik kamu yararı dikkate alınarak yasal gerekliliklerin belirlenmesi ve güvenilir bir metroloji sisteminin oluşturulmasıdır.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Kanun,

- Yasal ölçüm birimlerinin kullanımını,
- Ulusal metroloji enstitüsü ve ulusal ölçüm standartlarını,
- Metrolojik izlenebilirliği,
- Kalibrasyon ve deney laboratuvarlarını,
- Yasal metroloji alanındaki faaliyetleri,
- Metroloji alanındaki denetimleri,

kapsar.

(2) Teknik düzenlemeler ve piyasaya arza ilişkin konularda bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu hükümleri uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında,

- Ayar: Tamir işlemi içermeyecek şekilde, ölçüm cihazının maksimum izin verilebilir hata sınırları içerisinde doğru ölçüm yapmasını sağlamak amacıyla yapılan ayarlama, parametre güncelleme veya tarife yükleme işlemi,
- Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- Deney laboratuvarı: Bir faaliyeti veya prosesi gerçekleştirmek için belirlenmiş yönteme uygun olarak bir uygunluk değerlendirme konusunun bir veya daha fazla karakteristiğinin tayin edilmesi faaliyetini sunan laboratuvarı
- Doğrulama: Ölçüm cihazının yasal düzenlemelere göre kontrol edilerek uygun olanlara doğrulama işaretlerinin uygulanması ve/veya doğrulama belgesinin düzenlenmesi işlemi,
- Doğrulama belgesi: Mevzuatta öngörülmesi halinde, doğrulamayı müteakip düzenlenen belgeyi,
- Doğrulama işareti: Mevzuatta öngörülmesi halinde doğrulamayı müteakip ölçüm cihazına uygulanan etiket, işaret, damga veya elektronik güvenlik tedbirini,
- Doğrulama servisi: Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının bu Kanun kapsamında doğrulamasını yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen tüzel kişiliği,
- Gerçek miktar: Bir hazır ambalajlı mamulün kütle, hacim uzunluk, alan veya adetbiriminden içerdiği net ürün miktarını,
- Hazır ambalajlı mamul: Bir ürün ile bu ürünü içinde taşıyan bir ambalajdan oluşan, satın alanın hazır bulunmadığı bir ortamda ambalajlanan, içindeki ürünün miktarı önceden belirlenen bir değere sahip olan ve paket açılmadıkça veya pakette somut bir değişiklik yapılmadıkça bu değerini değiştiremediği koşullarda paketlenmiş ürünü,
- Hizmet alan: Yasal metroloji kapsamındaki bir ölçüm cihazı ile yapılan ölçüm işinde, tüketici konumunda olan gerçek veya tüzel kişiyi,

- 1) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
  - i) İmalatçı: Ölçüm cihazını veya ölçü kabını imal ederek ya da bunların tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
  - j) İthalatçı: Ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabını ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
  - k) Kalibrasyon: Bir ölçüm cihazı tarafından sağlanan ölçüm sonucunun, büyüklük değeri ve ölçüm belirsizliği dahil olmak üzere belirli koşullar altında, doğruluğu bilinen bir referans ile karşılaştırılması işlemi,
  - l) Kalibrasyon laboratuvarı: Ölçüm cihazlarına kalibrasyon hizmeti sunan laboratuvarı,
  - m) Kullanıcı: Ölçüm cihazının mülkiyetini haiz gerçek veya tüzel kişiyi, bunun tespit edilemediği durumlarda ise ölçüm cihazını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi,
  - n) Metrolojik izlenebilirlik: Bir ölçüm sonucunun, belgelendirilmiş ve kesintisiz bir hiyerarşik kalibrasyon zinciri içerisinde bir referansla ilişkilendirilmesini,
  - o) Nominal miktar: Paketleyicisi tarafından, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabının üzerinde belirtilen net ürün miktarını,
  - ö) Onaylanmış kuruluş: Avrupa Birliği mevzuatından uyumlaştırılan teknik düzenleme kapsamındaki ölçüm cihazları için Avrupa Birliği ülkelerinde veya Türkiye’de ilgili otoriteler tarafından yetkilendirilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşunu,
  - p) Ölçü kabı: Genel olarak şişe olarak adlandırılan, camdan veya cam ile aynı ölçme tekniği garantilerini veren değişmez sağlamlık ve biçime sahip malzemelerden üretilen, kapalı veya kapatılabilir özelliğe sahip, belli bir miktara kadar doldurulduklarında veya tam hacimlerinin belli bir oranına kadar doldurulduklarında içerikleri yeterli bir hassaslıkla ölçülebilir olan ve sıvıların muhafazası, taşınması veya sevki için geliştirilmiş olan şişeyi,
  - r) Ölçüm: Bir ölçüm cihazı kullanılarak bir büyüklüğün değerinin belirlenmesine yönelik sürdürülen işlemler dizisini,
  - s) Ölçüm birimi: İki büyüklüğün oranını bir sayı olarak ifade etmek için aynı türden bir başka büyüklüğün karşılaştırılabildiği, Metre Konvansiyonu ile tanımlanan ve kabul edilen, sadece bir sayı ve birim ile ifade edilen gerçek büyüklüğü,
  - ş) Ölçüm cihazı: Tek başına veya bir ya da daha fazla yardımcı ekipman ile birlikte ölçüm yapmada kullanılan cihazı ya da belirli türlerdeki büyüklüklerin belirli aralıklar içinde ölçülen büyüklük değerlerinin elde edilmesinde kullanılan bilgileri sağlamak için bir araya getirilmiş ve uyarlanmış, gerekli malzemeler ile birlikte, bir veya daha fazla cihazdan oluşan sistemi ya da kullanıldığı süre boyunca, her birine belirli bir büyüklük değeri atanmış bir veya birden fazla türdeki büyüklüğü kesintisiz olarak sağlayan veya üreten maddi ölçütü,
  - t) Ölçüm standardı: Bir büyüklüğün referans olarak kullanılmak üzere, belirli bir büyüklük değeri ve ilgili ölçüm belirsizliği ile tanımının gerçekleştirilmesini,
  - u) Piyasaya arz: Ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabının tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk kez bulundurulması için yapılan faaliyeti,
  - ü) Tamir: Fonksiyonları çalışmayan, hatalı çalışan ya da hatalı ölçüm yapan ölçüm cihazının kusurlarının giderilmesi amacıyla yapılan işlemi,
  - v) Tamir ayar belgesi: Ölçüm cihazının tamir ve/veya ayarını müteakip öngörülmesi halinde mevzuatta belirtilen şekilde düzenlenen belgeyi,
  - y) Tamir ayar işareti: Tamir ve/veya ayarını müteakip öngörülmesi halinde mevzuatta belirtilen şekilde ölçüm cihazına uygulanan etiket, işaret, damga veya elektronik güvenlik tedbirini,
  - z) Tamir ayar servisi: Ölçüm cihazının tamir, bakım ve/veya ayarını yapmak üzere yetkilendirilen servisi,
  - aa) Teknik düzenleme: İdari hükümler dahil olmak üzere, ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabının niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen, uyulması zorunlu mevzuatı,

- bb) Ulusal metroloji enstitüsü: Uluslararası karşılıklı tanıma anlaşmalarına uygun şekilde ulusal ölçüm standartlarına ilişkin faaliyetleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen laboratuvarı,
- cc) Ulusal ölçüm standardı: Bir büyüklük değerinin, ilgili büyüklük türüne ait ülke içindeki diğer ölçüm standartlarına aktarılmasında temel alınmak üzere Bakanlık tarafından onaylanmış ölçüm standardını,
- çç) Ulusal tip onay belgesi: Ölçüm cihazının, ölçüm sonuçlarının doğruluğunu ve hassasiyetini belirli şartlar altında belirli bir süre için koruyabileceği şekilde hazırlanmış, teknik düzenlemelere uygunluğunu gösteren ve Bakanlık tarafından düzenlenen belgeyi,
- dd) Uygunluk değerlendirme: Ölçüm cihazı, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren faaliyeti,
- ee) Yasal metroloji: Yasal gerekliliklerle ilişkili ölçüm, ölçüm birimi, ölçüm cihazı ve ölçüm yöntemi ile doğrulamayı kapsayan metroloji alanını,
- ff) Yasal ölçüm birimleri: Bu Kanun gereği kullanımı zorunlu olan ve Ağırlıklar ve Ölçüler Genel Konferansı'nda kabul edilen uluslararası büyüklükler sistemine dayalı Uluslararası Birimler Sistemine (SI) uygun ölçüm birimlerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilimsel ve Endüstriyel Metroloji

Yasal ölçüm birimleri ve metroloji alanında uluslararası işbirliği

MADDE 4 - (1) Türkiye'de; ekonomik faaliyetlerde, kamu sağlığı ve kamu güvenliğinde, resmi işlerde, eğitim işlerinde ve standardizasyon faaliyetlerinde yasal ölçüm birimlerinin kullanılması zorunludur.

(2) Ölçüm cihazlarında, ölçüm sonuçlarında ve ölçüm birimi ile ifade edilen miktarların gösteriminde yasal ölçüm birimlerinin kullanılması zorunludur.

(3) Aşağıda belirtilen alanlarda yasal ölçüm birimlerinin kullanılması zorunlu değildir:

- a) Uluslararası sözleşme ve anlaşmalar gereği farklı ölçüm birimlerinin kullanıldığı hava, deniz ve demiryolu taşımacılığında.
- b) Uluslararası birimler sisteminin geçerli olmadığı ülkelerle veya bu ülkelerde mukim kişilerle yapılmış anlaşma ve sözleşmeler ile bu kapsamdaki belgelerde.
- c) Uluslararası birimler sisteminin geçerli olmadığı ülkelere ihracat yapan işletme ve üretim tesislerinde bahse konu ihracat faaliyetlerine konu ölçüm cihazlarında ve belgelerde.
- ç) 1782 sayılı Ölçüler Kanununun yürürlüğe girdiği 1/1/1933 tarihinden önceki kayıtlar ve belgelerde.
- d) Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri amaçlı donanım, teçhizat, cihaz, belge ve kayıtlarında.
- e) Antika ölçüm cihazlarında.

(4) Yasal ölçüm birimlerinin gerçekleştirilmesinde, Uluslararası Birimler Sistemi'ne (SI) göre oluşturulmuş uluslararası ölçüm standartlarına, ulusal ölçüm standartlarına, karşılıklı tanıma anlaşmasında kabul görmüş diğer ülkelerin ulusal ölçüm standartlarına veya bu standartlara metrolojik izlenebilirliği kanıtlanmış olan ölçüm standartlarına metrolojik izlenebilirliğin sağlanması esastır.

(5) Yasal ölçüm birimlerinin tanımları, sembolleri, örnekleri, ek birimler ile temel birimlerin kullanımına ilişkin hususlar Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.

(6) Bakanlık, metroloji alanında bu Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlerin uluslararası düzeyde denklik ve tanınırlıklarını sağlamak ve sürdürmek amacıyla uluslararası metrolojik işbirliği içinde faaliyet yürütür ve metroloji alanında uluslararası organizasyonlarda Türkiye'nin temsil edilmesini sağlar.

Ulusal metroloji enstitüsü ve ulusal ölçüm standartları

MADDE 5 - (1) Bakanlık, ulusal düzeyde ölçüm birliğinin sağlanması ve sürdürülmesi, metroloji alanında ülke uygulamalarının uluslararası metroloji sistemine entegrasyonu, metroloji alanında ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma geliştirme yapılması ve uluslararası metrolojik işbirliği amacıyla faaliyet yürütecek laboratuvarı ulusal metroloji enstitüsü olarak yetkilendirir.

(2) Ulusal metroloji enstitüsü, ulusal ölçüm standartlarının oluşturulması, muhafazası, geliştirilmesi, metrolojik izlenebilirliğinin sağlanması, uluslararası denklik ve tanınırlıklarının sağlanması, ihtiyaç duyulan alanlara metrolojik izlenebilirliğin aktarılması, karşılaştırma ölçümleri ve kalibrasyon laboratuvarlarının bu Kanun kapsamında yetkinliklerinin değerlendirilmesi konularında faaliyet yürütür. Bu faaliyetlerden, metrolojik izlenebilirliğin aktarılmasına ilişkin hizmetler için Bakanlık tarafından belirlenen ücret alınır.

(3) Bir ölçüm standardı; ölçüm biriminin tanımına veya uluslararası kabul gören yöntemle gerçekleştirilmesi, belirsizliğinin ülke ihtiyacını karşılayabilecek düzeyde olması ve uluslararası karşılaştırma ölçümleri ile diğer ülkelerin ölçüm standartlarına denkliğinin kanıtlanmış olması şartıyla ulusal ölçüm standardı olarak kabul edilir. Nominal özelliklerin ölçümü veya kontrolünde kullanılması amacıyla oluşturulmuş referans malzemeler de belirli özelliklere göre kararlılığının ve homojenliğinin sağlandığının kanıtlanması şartıyla ulusal ölçüm standardı olarak kabul edilir.

(4) Bu madde kapsamındaki faaliyetlerin sürdürülmesi için Bakanlık ve ulusal metroloji enstitüsü, ülke ihtiyaçlarını esas alarak bütçe imkanları dahilinde gerekli yatırımı yapar.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kalibrasyon ve deney hizmetleri ile metrolojik izlenebilirlik

MADDE 6 - (1) Kalibrasyon ve deney laboratuvarları, Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre Bakanlığın sicil sisteminde kayıtlı olmak ve bu kaydını güncel tutmak zorundadır. Sicil sisteminde kaydı olmayan veya kaydını Bakanlık tarafından belirlenen usullere uygun şekilde güncel tutmayan laboratuvarlar kalibrasyon hizmeti veremez.

(2) Kalibrasyon laboratuvarı, sicil sistemine kayıt olmak veya kaydını güncellemek için ulusal metroloji enstitüsünden değerlendirme raporu almak zorundadır. Ulusal metroloji enstitüsü, yerinde yapılacak incelemeler dahil söz konusu değerlendirme raporu için başvuru yapandan Bakanlık tarafından belirlenen ücreti alır. Bakanlığın belirlediği ücret dışında başka hiçbir ad altında ücret alınmaz.

(3) Kalibrasyon laboratuvarı, faaliyetlerine uygun belge düzenlemek veya raporlayabilmek veya beyanda bulunabilmek için her türlü teknik ve idari tedbiri alır, gerçekleştirdiği ölçümle ilgili ham veri ve kullanılan donanım bilgisi dâhil olmak üzere, ölçümün doğruluğunu kanıtlayıcı bilgi ve kayıtları muhafaza eder. Kalibrasyon laboratuvarı metrolojik izlenebilirliği sağlanmış ölçüm sonuçlarına dayanacak şekilde kalibrasyon hizmeti verir.

(4) Metrolojik izlenebilirlik, Bakanlık tarafından uluslararası anlaşmalar, standartlar ve uluslararası referans dokümanlar dikkate alınarak belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde sağlanır.

(5) Kalibrasyon laboratuvarı, hizmet kapsamı ile ilgili olarak ulusal metroloji enstitüsünün Bakanlıktan onay aldığı karşılaştırmalı ölçümlere katılmak zorundadır.

(6) Aşağıda belirtilen konularda ölçüm sonuçlarının metrolojik izlenebilirliğinin sağlanması zorunludur:

- a) Gümrük ve vergilendirmeye ilişkin mevzuatta öngörülen ölçümlerde.
- b) Aykırılık tespitine, ceza uygulanmasına veya hak mahrumiyetine esas devlet denetimine konu ölçümlerde.

- c) Adli davalarda yapılacak tespitlere ilişkin ölçümler ile bilirkişi raporunun ifasında yapılacak ölçümlerde.
- ç) 7 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca yayımlanan yönetmelikler kapsamında metrolojik izlenebilirliğin zorunlu tutulduğu ölçümlerde.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kamu kurum veya kuruluşlarının metroloji alanında yapacağı düzenlemeler

MADDE 7 - (1) Kamu kurum veya kuruluşları, yasal metroloji kapsamında olan ölçüm cihazları haricinde; sorumluluk alanlarında kullanılan ölçüm cihazları için kalibrasyon, tamir, bakım ve ayar hizmeti verecek gerçek veya tüzel kişilerin yetkilendirilmesi ve bunlara ilişkin çalışma usul ve esaslarını belirlemek üzere yönetmelik yayımlayabilir. Ayrıca, söz konusu ölçüm cihazları için kamu yararını dikkate alarak metrolojik izlenebilirliği de zorunlu tutulabilir. Bu fıkra uyarınca yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişilerin bu Kanunun kalibrasyon laboratuvarına ilişkin hükümlerine tabidir.

(2) Birinci fıkra kapsamında yayımlanan bir yönetmeliğe göre kalibrasyon hizmeti veren ve bu yönetmelik dışında kalibrasyon hizmeti vermeyen yerler ile verdiği kalibrasyon hizmetlerinin tümü akreditasyon kapsamında olan yerler bakımından, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen değerlendirme raporu aranmaz.

(3) Metroloji alanında bu Kanunla belirlenen temel gerekliliklerin uygulanmasında kamu kurum veya kuruluşları arasında eşgüdümü sağlamak amacıyla bu madde kapsamında yayımlanacak yönetmelikler için Bakanlıktan görüş alınması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yasal Metroloji

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazları ve piyasaya arz

MADDE 8 - (1) Aşağıda belirtilen ölçüm cihazları yasal metroloji kapsamındadır:

- a) Uzunluk, alan, hacim, kütle, sıcaklık, basınç, ısı enerjisi, elektrik enerjisi, sıvıların miktarı, gazların miktarı, madde yoğunluğu ve madde içeriğinin ölçüldüğü alım satım işlerinde veya bir hizmetin bedelinin ölçüm sonucuna bağlı olarak belirlendiği işlerde kullanılması amaçlanan veya nitelikleri bakımından bu amaçlar için kullanılmaya uygun ölçüm cihazları.
- b) Yasal düzenlemelere istinaden; bir bedelin belirlenmesine veya bir idari yaptırımın uygulanmasına dayanak teşkil eden ölçümlerde kullanılması amaçlanan veya nitelikleri bakımından bu amaçlar için kullanılmaya uygun ölçüm cihazları.

(2) İnsan ve çevre sağlığı ve güvenliğine ilişkin ölçümlerde kullanılması amaçlanan veya nitelikleri bakımından bu amaçlar için kullanılmaya uygun olan ölçüm cihazları Cumhurbaşkanınca yasal metroloji kapsamına alınabilir.

(3) Birinci fıkra kapsamına giren ölçüm cihazları; kullanım yoğunluğu, ülkenin ihtiyaçları ile metrolojik altyapısı, uluslararası uygulamalar ve cihazın teknik özellikleri dikkate alınarak Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.

(4) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazı ilgili teknik düzenlemesine uygun şekilde piyasa arz edilir. Bu teknik düzenlemeleri hazırlamaya Bakanlık yetkilidir.

(5) Yasal metroloji kapsamında olan ve teknik düzenlemesinde ulusal tip onay belgesi alınması öngörülen ölçüm cihazı için Bakanlık tarafından ilave test veya kalibrasyon yaptırılması durumunda ortaya çıkacak harcamalar, belge için başvuru yapan tarafından karşılanır.

(6) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının ithalatı Bakanlık tarafından yayımlanan yönetmeliğe uygun şekilde yapılır.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarına ilişkin doğrulama yükümlülüğü

MADDE 9 – (1) Yasal metroloji kapsamındaki bir ölçüm cihazı, aşağıdaki durumlardan birine uygun şekilde doğrulamasının yapılmış olması ve Bakanlığın belirlediği süre ve koşullara bağlı olarak doğrulamanın geçerliliğinin devam ediyor olması şartıyla kullanılır.

- a) Piyasaya arz edilecek veya ilk kez kullanıma sunulacak ölçüm cihazının onaylanmış kuruluş sorumluluğunda uygunluk değerlendirme işlemi kapsamında doğrulaması yapılmışsa.
- b) Piyasaya arz edilecek veya ilk kez kullanıma sunulacak ölçüm cihazlarından, onaylanmış kuruluş sorumluluğunda ve uygunluk değerlendirme işlemi kapsamında doğrulaması yapılmayanların, Bakanlık veya Bakanlığın yayımlayacağı yönetmeliğe göre yetkilendirilen doğrulama servisi, kurum, kuruluş veya imalatçı tarafından doğrulaması yapılmışsa.
- c) Halihazırda kullanımda olan veya tamiri veya ayarı yapılan ölçüm cihazının Bakanlık veya yetkili doğrulama servisi tarafından doğrulaması yapılmışsa.
- ç) (b) ve (c) bentlerinde belirtilen doğrulama hizmetini yurtiçinde verecek doğrulama servisi veya imalatçı olmaması durumunda, Bakanlığın yönetmelikle yetkilendirdiği yerler tarafından doğrulama yerine geçecek istisnai değerlendirme işlemi yapılmışsa.

(2) Birinci fıkra uyarınca Bakanlık veya Bakanlık tarafından bu Kanun kapsamında imalatçı hariç yetkilendirilen yerler tarafından yapılacak doğrulamalardan, Bakanlığın belirlediği ücret alınır.

(3) Yasal metroloji kapsamında doğrulaması yaptırılmış bir ölçüm cihazı tarafından sağlanan ölçüm sonucunun metrolojik izlenebilirliği sağlanmış kabul edilir.

(4) Ölçüm cihazı üzerine yerleştirilen doğrulama işaretlerine yetkisiz kişilerce müdahale edilemez.

(5) Doğrulama belgesi ve doğrulama işaretlerinin hazırlanması için Bakanlık tarafından münhasır haklara sahip bir kuruluş yetkilendirilebilir.

(6) Yasal metroloji kapsamında olduğu halde; yerinden sökülmesi ve taşınması güç olan ve geçici süre kullanılmayacak olan ölçüm cihazı ile Kanununun 8 inci maddesinde belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olan ölçüm cihazı, Bakanlık tarafından çıkarılan mevzuata göre istisna kapsamına alınmış olması şartıyla doğrulamadan muaf tutulur. Yerinden sökülmesi ve taşınması güç olan ölçüm cihazları muafiyet süresince, istisna prosedürünün bir gereği olarak bulunduğu yerde kullanılmayacak şekilde güvenlik altına alınır. İstisna kapsamına alınmış bir ölçüm cihazı yasal metroloji kapsamında kullanılamaz.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının tamir ve ayar işlemleri

MADDE 10 – (1) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının tamir ve ayar işlemleri Bakanlık tarafından yetkilendirilen tamir ayar servislerince yapılır.

(2) Tamir ve/veya ayar işlemi yapılan ölçüm cihazı, doğrulaması yaptırdıktan sonra kullanılır. Tamir ve/veya ayarı yapılmış ölçüm cihazının, Bakanlık tarafından şartları mevzuatla belirlenmiş olması kaydıyla, doğrulaması yapılmıncaya kadar geçici bir süreliğine kullanımına izin verilebilir. Bu şekilde izin verilmiş ölçüm cihazı için kullanım izni verilen süre boyunca doğrulaması yapılmış kabul edilir.

(3) Tamir ayar servisi tarafından yapılan ayar işlemi için Bakanlık tarafından belirlenen ücret alınır.

(4) Ölçüm cihazı üzerine yerleştirilen tamir ayar işaretlerine yetkisiz kişilerce müdahale edilemez.

(5) Tamir ayar belgesi ve tamir ayar işaretlerinin hazırlanması için Bakanlık tarafından münhasır haklara sahip bir kuruluş yetkilendirilebilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının kullanıcısının sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Yasal metroloji kapsamında olan ölçüm cihazının kullanım süresince doğrulamasının yaptırılmasından kullanıcı sorumludur.

(2) Kullanıcı ölçüm cihazını, mevzuatta ve imalatçısının verdiği kullanım kılavuzunda öngörülen gerekliliklere uygun şekilde kullanır.

(3) Kullanıcı, ölçüm cihazına ilişkin doğrulama belgesi ve tamir ayar belgesini, geçerlilik süresince üzerindeki bilgiler tahrif olmayacak şekilde muhafaza eder.

(4) Kullanıcı, ölçüm cihazının üzerindeki doğrulama işaretlerini ve tamir ayar işaretlerini muhafaza etmekle sorumludur.

(5) Hizmet alanın sorumluluğunda olan bir yerde kullanılmakta olan ölçüm cihazı için bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen sorumluluk kullanıcıyla birlikte hizmet alana da aittir.

(6) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası uyarınca istisna kapsamına alınmış bir ölçüm cihazının kullanıcısı, muafiyet süresince mevzuatta belirtilen istisna şartlarına uymak zorundadır.

Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları için metrolojik gereklilikler ve genel hususlar

MADDE 12 - (1) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabı ilgili teknik düzenlemesine uygun şekilde piyasaya arz edilir.

(2) Hazır ambalajlı mamulün gerçek miktarı, arz süreci boyunca iktisadi işletmeci tarafından düzenli şekilde kontrol edilir. Bu kontrollerde metrolojik izlenebilirliği sağlanmış ve uygun hassasiyette ölçüm cihazlarının kullanılması zorunludur. İktisadi işletmeci bu kontrollere ilişkin bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları kontrol tarihinden itibaren en az üç yıl boyunca muhafaza eder ve talep edilmesi halinde Bakanlığa ibraz eder.

(3) İktisadi işletmeci, hazır ambalajlı mamulün gerçek miktarına ilişkin yapılacak denetimler ve/veya ölçü kabının metrolojik özelliklerine ilişkin yapılacak denetimler için yeteri kadar numuneyi talep edilmesi halinde Bakanlığa ücretsiz vermek zorundadır.

(4) Ölçü kabının tescilli markasına sahip iktisadi işletmeci, ürettiği ölçü kaplarında kullandığı tanıtım işaretlerine ait çizimleri Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Denetim ve İdari Yaptırımlar

Denetim ve idari yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanıldığını denetlemeye Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu kapsamda yapacağı denetimde gerektiğinde doğrulama servisi ve tamir ayar servisinin personel ve teknik altyapısından ücretsiz yararlanır. Bakanlık bu fıkradaki denetim yetkisinin bir kısmını, yetki çerçevesini yönetmelikle belirlemek ve ilgili Bakanlığın uygun görüşünü almak kaydıyla belediyelere devredebilir.

(2) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabını piyasaya arz edenlerin bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamındaki faaliyetlerini denetlemeye, ayrıca denetim sırasındaki imkanlarla ölçümlerin yapılamadığı veya şüpheli durumların ortaya çıktığı durumlarda denetime konu numuneleri yetkin bir laboratuvara göndermek üzere almaya Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu denetimlerde yapacağı ölçümler için tesisin teknik altyapısından ücretsiz yararlanır. Laboratuvara gönderilen numunelerin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun olmadığı tespit edilirse, laboratuvarında yapılan ölçümlere ilişkin belgelendirilmiş giderlerin denetlenen iktisadi işletmeci tarafından karşılanması zorunludur.

(3) Bakanlık, abonelik sistemi ile hizmet veren dağıtım şirketleri ve belediyelere ait kullanımda olan ölçüm cihazlarının denetimini dağıtım şirketi veya belediyenin personel ve teknik altyapısını kullanarak yapabilir. Bakanlık tarafından bu fıkra uyarınca yapılacak denetim sayısı, dağıtım şirketi veya belediyenin ilgili alandaki abone sayısının binde birini geçemez.

(4) Doğrulama servisi ve tamir ayar servisinin bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamında verdiği hizmetleri denetlemeye Bakanlık yetkilidir.

(5) Ulusal metroloji enstitüsünün bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamında verdiği hizmetleri denetlemeye Bakanlık yetkilidir.

(6) Yasal ölçüm birimlerinin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığını denetlemeye Bakanlık yetkilidir.

(7) Kalibrasyon laboratuvarı ve deney laboratuvarının bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen hükümler ile bu hükümlere dayanan alt düzenlemelere uygunluğunu denetlemeye Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu denetimlerde ulusal metroloji enstitüsünden de konuyla ilgili inceleme yapmasını talep edebilir.

(8) Tartımı yapılacak yükün yük taşıyıcısı üzerine konulması, kaldırılması ve tartım sonucunun alınması gibi tartım işlemleri süresince bir kullanıcının müdahalesine ihtiyaç duyulan ve kapasitesi 2000 kg altında olan tartı aletinin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanıldığını denetlemeye Belediyeler yetkilidir.

(9) Bu Kanunun 7 nci maddesine dayanılarak yayımlanan mevzuat kapsamında verilen hizmetler ile bu hizmeti veren yerlerin, bu Kanun ve alt düzenlemelere uygunluğunu denetlemeye mevzuatı hazırlayan kamu kurum veya kuruluşu yetkilidir.

(10) Bu Kanun kapsamında yapılan denetimlerde uygunsuzluk tespit edilmesi halinde gerekli tedbirin alınması amacıyla idari yaptırım uygulanır. Bu idari yaptırım; toplatma, bertaraf, kullanımdan men etme, el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesi, geri çağırma, piyasaya arzın durdurulması, yetki iptali, yetkinin askıya alınması, faaliyetin geçici olarak durdurulması, faaliyetin kısıtlanması, düzeltici faaliyet, ulusal tip onay belgesinin iptali, üçüncü tarafın zararının tazmini hususlarını kapsayabilir.

(11) Bu Kanun kapsamında yapılan şikayetler, somut bilgiler içermemesi veya gerekçelerinin yetersiz kalması durumunda denetime yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından değerlendirmeye alınmayabilir.

İdari para cezaları

MADDE 14 – (1) Bakanlık tarafından yasal metrolojiye ilişkin yapılan inceleme ve denetimlerde;

- a) Doğrulaması yaptırılmamış veya doğrulama süresi geçirilmiş ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 1.000 Türk lirasından 10.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- b) Doğrulama işareti veya tamir ayar işareti eksik, sahte veya tahrip edilmiş olan veya yetkisiz şekilde değiştirilmiş olan ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 2.000 Türk lirasından 20.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır. 11 inci maddenin beşinci fıkrası gereği hem kullanıcı hem de hizmet alanın sorumluluğunda olan ölçüm cihazları için bu bentte belirtilen idari para cezası uygulanmaz, savcılığa suç duyurusunda bulunulur.
- c) Mevzuatta ve imalatçısının verdiği kullanım kılavuzunda öngörülen gerekliliklere uyulmaması nedeniyle izin verilebilir hata sınırları dışında çalışan ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 2.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır. 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren ve izin verilebilir hata sınırı dışında çalışan ölçüm cihazının kullanıcı aleyhine hatalı çalışması durumunda bu ceza uygulanmaz.

- ç) Doğrulama belgesini, ölçüm cihazının kullanıldığı yerde bulundurmaya 250 Türk lirası idari para cezası uygulanır.
- d) Ölçüm cihazının doğrulama, tamir veya ayar işlemini yetkisiz şekilde yapana 2.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- e) Doğrulama ve ayar işlemlerinden Bakanlık tarafından belirlenen ücret dışında ücret alana 2.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- f) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına göre istisna kapsamında olan ölçüm cihazının kullanıcıya, istisna şartlarına aykırı hareket etmesi halinde 2.000 Türk lirasından 20.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- g) Doğrulama servisi veya tamir ayar servisi olarak yetkilendirilen yerlerden bu Kanun ve alt düzenlemelere aykırı hareket edene 2.000 Türk lirasından 25.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- ğ) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabı ile ilgili bu Kanunda belirtilen sorumluluklarını yerine getirmeyen iktisadi işletmeciye 2.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Bakanlık veya doğrulama servisi tarafından ölçüm cihazının doğrulaması sırasında, doğrulama süresinin geçirilmiş olduğu tespit edilirse, doksan günden az geçirilen durumlar için kullanıcıya bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen idari para cezası 1/4 oranına düşürülerek uygulanır.

(3) Doğrulama sırasında Bakanlık veya doğrulama servisi tarafından, ölçüm cihazının doğrulama işareti veya tamir ayar işaretinin eksik, sahte, tahrip edilmiş veya yetkisiz şekilde değiştirilmiş olduğu tespit edilirse, kullanıcıya birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen idari para cezası alt ve üst sınırlar 1/2 oranına düşürülerek uygulanır. 11 inci maddenin beşinci fıkrası gereği hem kullanıcı hem de hizmet alanın sorumluluğundaki ölçüm cihazları için bu bentte belirtilen idari para cezası uygulanmaz, savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

(4) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (f) bentleri ile ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamında uygulanacak idari para cezaları, ölçüm cihazının türü ve kullanıldığı işin niteliği dikkate alınarak her bir ölçüm cihazı için ayrı ayrı uygulanır.

(5) Bu Kanunda belirtilen yasal ölçüm birimlerini kullanmayana veya ilgili mevzuata aykırı şekilde kullanana 1.000 Türk lirasından 10.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(6) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen hükümler ile bu hükümlere dayanan alt düzenlemelere aykırı hareket eden laboratuvara 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(7) Bu Kanunun 7 nci maddesi kapsamında yetkilendirilen veya hizmet verenlerden, yetkilendirmeye konu olan veya bu Kanun kapsamında verdiği hizmete konu olan hususlarda bu Kanun ve alt düzenlemelere aykırı hareket edene 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(8) Bu Kanun kapsamındaki yetkilendirme veya hizmetlere konu her türlü raporu, etiketi, işareti, kalibrasyon belgesini, doğrulama belgesini, doğrulama işaretini ve hizmet gereği üretilen diğer belgeleri gerçeğe aykırı şekilde düzenleyen, kullanan, tahrif veya taklit edene 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(9) Denetim faaliyeti yürüten personelin görevini yapmasına engel olana veya gerekli bilgi, belge, kayıt ve numuneleri sağlamaktan imtina edene 1.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(10) Bu Kanunun 13 üncü maddesinin onuncu fıkrası uyarınca idari yaptırım uygulanana, söz konusu yaptırım kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(11) Bu maddede belirtilen idari para cezaları, aynı uygunsuzluğun iki yıl içerisinde tekrarı halinde daha önce uygulanan cezanın iki katı olarak uygulanır.

(12) Bu Kanuna göre yapılan denetim sonucunda idari para cezası uygulanması, ilgililere ayrıca idari yaptırım uygulanmasına engel teşkil etmez.

(13) Bu Kanuna göre idari para cezası uygulanırken, cezaya konu aykırılığın bu Kanunun amaçları bakımından yaratacağı olumsuz sonuçlar ve yaptırımın muhatabının ekonomik durumu dikkate alınır.

Denetim ve idari yaptırımların uygulanmasına yönelik genel hususlar

MADDE 15 – (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak denetimlerin nasıl yapılacağı, idari yaptırım süreçleri, idari yaptırımların hangi makam veya kamu görevlilerince uygulanacağı ile yükümlülük ve sorumluluklar, söz konusu denetimleri yapmaya yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından yönetmelikle belirlenir.

(2) Bu Kanun kapsamında uygulanacak idari para cezalarının tahsilinde ve takibinde uygulanacak usul ve esaslar ile kullanılacak ceza tutanağının şekli, kullanımı ve kimlerin ceza tutanağı düzenleyebileceği ve bu cezaların kimler tarafından uygulanacağına ilişkin esaslar, söz konusu denetimleri yapmaya yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından yönetmelikle belirlenir.

(3) Bu Kanun gereği uygulanacak idari para cezalarına ilişkin tutanaklar fiziki olarak düzenlenebildiği gibi elektronik ortamda da düzenlenebilir.

(4) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, her yıl 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında arttırılır ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğle ilan edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Mücbir sebep

MADDE 16 – (1) Yangın, deprem, sel, salgın hastalık gibi mücbir sebeplerin ortaya çıkması durumunda Bakan Onayı ile ölçüm cihazının doğrulaması ile ilgili bu Kanunun 9 uncu maddesine ilişkin hususlarda geçici süreli istisnai uygulamalar yapılabilir.

Ücretler

MADDE 17 – (1) Bu Kanuna göre Bakanlık tarafından yapılacak belgelendirme ve yetkilendirmelere ilişkin düzenlenecek belgeler için ilgililerden ücret alınır. Söz konusu belgelerin yenilenmesi, revize edilmesi veya vize edilmesi halinde alınacak ücret ilk düzenleme ücretinin yarısı kadardır.

(2) Bu Kanun kapsamında Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş yerlere yetki kapsamında verdikleri hizmetlerin izlenebilirliğini sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından verilecek her türlü form, etiket, matbu belge, doğrulama işareti, tamir ayar işareti ve teknik donanımdan ücret alınır.

(3) Bu Kanun kapsamında Bakanlık tarafından belirlenmesi veya alınması öngörülen ücretler yıl başından geçerli olmak üzere her yıl Bakanlık tarafından tebliğle belirlenir.

Harcırah

MADDE 18 – Yasal metroloji kapsamında yapılacak inceleme ve denetimler için görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin iki katı tutarında gündelik ödenir.

Yürürlükten kaldırılan kanun

MADDE 19 – (1) 21/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile bu Kanunun ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununa yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

Alt düzenlemeler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunda çıkarılması öngörülen alt düzenlemeler Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılır. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'na dayanılarak yayımlanmış olan alt düzenlemeler, yerini alacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar geçerlidir.

Mevcut belgelerin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'na göre Bakanlık tarafından gerçek veya tüzel kişileri yetkilendirmek üzere düzenlenmiş olan belgeler, ilgili mevzuatın yerini alacak yeni düzenlemelerin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl daha geçerlidir. Söz konusu belgelerin geçerlilik süresi dolmadan yeni düzenlemelerde belirtilen kriterlerin sağlanması halinde söz konusu belgeler yenilenir aksi halde iptal edilir.

(2) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'na göre Bakanlık tarafından gerçek veya tüzel kişilere verilen tip onay belgeleri, belgenin son geçerlilik tarihine kadar geçerlidir. Söz konusu belgelerden son geçerlilik tarihi belirtilmemiş olanlar ise belgenin düzenlenme tarihinden itibaren 10 yıl geçerlidir.

Grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Belediye bünyesinde kurulmuş olan Grup Merkezi Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarının görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

Süreci devam eden idari para cezaları ve yaptırımlar

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Kanunun yayımından önce 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu gereğince karar alınmış idari para cezalarının tahsili yapılır, henüz idari para cezası kararı alınmayan diğer durumlarda olanlar ise iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Kanun yayımlandığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

Metroloji; ölçüm birimlerinin tanımlanması, bu birimlerin gerçekleştirilmesi ve dağıtılması, ölçüm tekniklerinin geliştirilmesi, ölçüm cihazları ile ilgili temel gereksinimlerin belirlenmesi ve uygulanması gibi çeşitli faaliyet alanlarını kapsayan insanlık tarihinin en eski bilim dallarından birisidir. Metroloji ile pratikte amaçlanan ise; ölçümlerin doğruluğunun, güvenilirliğinin ve uluslararası denkliğinin sağlanarak, endüstride kalitenin artırılması, bilimsel çalışmalarda güvenilirliğin sağlanması, ticari faaliyetlerde adaletin sağlanması ve uluslararası ticaretin kolaylaştırılması, devlet denetimine konu ölçümlerde vatandaşların haklarının korunması ve metroloji alanında sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması olarak özetlenebilir. Toplumun tüm kesimini az ya da çok ilgilendiren metroloji alanında tüm gelişmiş ülkelerde temel bir metroloji kanunu bulunmakta olup ülkemizde de bu alanda 21/1/1989 tarihli ve 20056 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile düzenlemeler yapılmış durumdadır. Bu Kanuna dayanılarak yayımlanmış çeşitli alt düzenlemelerle de metroloji alanındaki uygulamaların yasal alt yapısı oluşturulmuş vaziyettedir.

Bununla birlikte, metroloji özellikle teknolojik ilerlemelere ve toplum ihtiyaçlarının değişimine bağlı olarak sürekli iyileştirilmesi ve geliştirilmesi elzem bir alan olup pratikte zorunlu olan bu iyileştirme ve geliştirmelerin yasal altyapıda da paralel olarak yürütülmesi bir zorunluluktur. Ülkemizde yürürlükte olan mevcut yasal altyapıda metroloji konusunda öne çıkan eksikliklerin bazıları aşağıda belirtilmektedir:

- Kanun kapsamında yer alan ölçü aletlerinin bazıları güncelliğini yitirmiş veya yasal metroloji alanı ile uyumsuz hale gelmiştir.
- Kanunun yayımlandığı 1989 tarihindeki koşullar ile günümüz koşulları ölçüm cihazlarının nitelikleri bakımından tamamen farklı teknolojik koşulları içerdiğinden Kanunun temel ilkeleri uyumsuzluk içermektedir.
- Kanunda yer alan bazı kavramlar terminolojide kullanılmaz duruma gelmiş veya literatürde güncelliğini kaybetmiştir.
- Kanunun yasaklar ve cezalar maddeleri güncel uygulamalara uyumsuz veya orantısız hale gelmiştir.
- Kanunun genel ilkeleri günümüz şartlarındaki metroloji uygulamalarına cevaz verememektedir.

- Günümüzde metroloji alanında birçok kamu kurum veya kuruluşunun kendi alanlarında düzenleme yapma ihtiyacı olduğu halde mevcut Kanunda bu tür bir yasal dayanak yer almamaktadır.
- Kanunun esnekliği ve sürdürülebilirliği açısından ikincil düzenlemelere bırakılması gereken konuların Kanunda yer alması kamunun fiili uygulamalara adaptasyonunu zorlaştırmaktadır.
- Kanun genel anlamda sadece ticari faaliyetlere konu ölçümlerle ilgili hükümler içerdiğinden bilimsel ve endüstriyel alanda bir boşluk oluşturmaktadır.

Bu uyumsuzluk veya yetersizliklerin çözüme kavuşturulması ve daha kompakt ve sürdürülebilir bir yasal altyapının oluşturulması amacıyla mevcut Kanunu yürürlükten kaldıracak yeni bir Metroloji Kanun Taslağı hazırlanması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, katılımcı bir yaklaşım benimsenerek ülkemizde uluslararası uygulamalarla örtüşen, metrolojinin tüm alanlarını kapsayan, ölçümlerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlayacak, metroloji alanında verilen hizmetleri düzenleyecek ve günümüz şartlarında ilgili paydaşların ihtiyaçlarına cevap verecek ve ülkemizin menfaatlerine hizmet edecek bir metroloji sisteminin ülkemize kazandırılması amacıyla Metroloji Kanun Taslağı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda söz konusu Kanun taslağı, mevcut 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununda olmayan ancak metroloji literatüründe yer alan bilimsel, endüstriyel ve yasal metroloji alanlarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Bilimsel metroloji, geniş kitleleri ilgilendiren bir konu olmamakla birlikte metroloji sisteminin temel taşlarının oluşturulduğu bir alandır. Daha çok uluslararası tanıma anlaşmaları ve uluslararası metroloji sistemine uyumu sağlamak amacıyla matuftur. Bu bağlamda taslak Kanun ile bilimsel metroloji alanında; yasal ölçüm birimlerinin tanımlanması, ulusal ölçüm standartlarına ilişkin yürütülen faaliyetlere yasal dayanak oluşturulması, birincil ve ikincil seviye ulusal ölçüm standartlarının oluşturulmasına ilişkin gereklerin ortaya konulması, metrolojik izlenebilirlik konusunun temellendirilmesi amaçlanmaktadır.

Endüstriyel metroloji, metroloji sistemi içerisinde kalibrasyon hizmeti veren ve herhangi bir yasal zorunluluğu olmadığı halde bunlardan kalibrasyon hizmeti alma gereği hisseden tarafları ilgilendirmektedir. Endüstriyel metroloji alanına ilişkin Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu kararnamesi ile Bakanlığımız Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğüne "*Endüstriyel metroloji alanında sanayinin ihtiyaçlarına yönelik ölçümlerin doğruluğunu ve izlenebilirliğini sağlamak için gerekli teknik düzenlemeleri hazırlamak ve uygulamaya koymak,*" görevi verilmiştir. Bu görevin

yerine getirilmesi adına endüstriyel metroloji alanında Bakanlığımızın rolü; kalibrasyon hizmeti sunan laboratuvarlar için gereklilikleri belirleyerek bu hizmeti alan tarafların doğru hizmet alabileceği bir yapıyı oluşturabilmektir. Ayrıca söz konusu taslak Kanun tüm kamu kurum/kuruluşlarına sorumluluk alanlarında kullanılan ölçü aletlerine kalibrasyon hizmeti veren yerler için düzenleme yapabilme imkanı sağlayacaktır. Bu bağlamda taslak Kanun ile mevcut 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununda hiç yer almayan endüstriyel metroloji alanında; kalibrasyon hizmeti veren yerlerle ilgili çerçeve yönetmeliklerin hazırlanması, bu laboratuvarlarda birincil seviye ulusal ölçüm standartlarına izlenebilir ikincil seviye ulusal ölçüm standartlarının kullanımının tanımlanması amaçlanmıştır. Diğer taraftan bu alanda hizmet veren kalibrasyon ve deney laboratuvarlarının sicil sistemine kaydının sağlanması ile ülkemizin bu alandaki kapasitesinin ve yetkinliğinin ortaya konulabileceği bir envanter oluşturulması amaçlanmaktadır.

Yasal metroloji, ticarete konu veya cezai müeyyideye konu olması sebebiyle vatandaşların haklarının korunması amacıyla doğru ölçüm olmazsa olmaz olduğu ölçü aletleri ile hazır ambalajlı mamulleri kapsayan, bu sebeple sahada en fazla uygulaması olan ve son kullanıcıyı da doğrudan ilgilendiren alandır. Bu konuda, Bakanlığımız tek yasal otorite olup tüm sorumluluğu üzerinde taşımaktadır. Burada amaçlanan ölçümün doğruluğu ve güvenilirliği ile sürdürülebilirliğinin sağlanabileceği bir sistemin oluşturulmasıdır. Bu bağlamda taslak Kanun ile yasal metroloji alanında; alım satım işlerinde veya bir hizmetin bedelinin ölçüm sonucuna bağlı olarak belirlendiği işlerde kullanılması amaçlanan ölçüm cihazları ile yasal düzenlemelere istinaden; bir bedelin belirlenmesine veya bir idari yaptırımın uygulanmasına dayanak teşkil eden ölçümlerde kullanılması amaçlanan ölçüm cihazları ve ayrıca insan ve çevre sağlığı ve güvenliğine ilişkin ölçümlerde kullanılması amaçlanan ölçüm cihazlarına yer verilmiştir. Ölçüm cihazlarının doğrulaması yapılarak kullanılması gerektiği, doğrulama yöntemleri ile periyotlarının yönetmelikle belirleneceği, nitelik bakımından Kanun kapsamında olduğu halde kullanım amacı bakımından kapsamda olmayan ölçüm cihazlarının doğrulamadan muaf olabileceği, doğrulama sonrası yapılan damgalara müdahale edilemeyeceği ve damgaların muhafaza edilmesi gerektiği, doğrulamanın doğrulama servislerince, tamir ve ayar işlemlerinin ise tamir ayar servisleri tarafından yapılacağı, tüm bu hususlara istinaden ölçüm cihazlarına ilişkin kullanıcı nezdinde doğrulama uygunluğuna ilişkin denetimlerin, ölçüm cihazı ve hazır ambalajlı mamullere ilişkin iktisadi işletme nezdinde piyasaya arza uygunluk denetimlerinin, yetki verilen yerlere ilişkin mevzuata uygunluk denetimlerinin gerçekleştirileceği bir sistem kurulması amaçlanmaktadır.

Bu Kanun taslağı ile bir yandan yasal metroloji alanındaki güncel uygulamaları olanaklı kılacak yasal dayanağın oluşturulması hedeflenmiş, diğer yandan; Bakanlığımıza endüstriyel ve bilimsel metroloji

alanlarının düzenlenmesine ilişkin tevdi edilen yeni görevlerinin yerine getirilmesine ilişkin yapılacak alt düzenlemelere dayanak olacak kanuni düzenlemelere yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, Kanunun amacı düzenlenmektedir. Bu doğrultuda; ülkemizde uluslararası uygulamalarla örtüşen, metrolojinin tüm alanlarını kapsayan, ölçümlerde doğruluğu ve güvenilirliği sağlayacak, metroloji hizmetlerini disiplin altına alacak ve günümüz şartlarına uygun bir metroloji sisteminin oluşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, Kanunun kapsamı düzenlenmektedir. Kapsam, yasal ölçüm birimlerinin kullanımı, ulusal metroloji enstitüsü ve ulusal ölçüm standartlarına ilişkin esasları, metrolojik izlenebilirliği, kalibrasyon ve deney laboratuvarlarını, yasal metroloji alanındaki faaliyetleri, metroloji alanındaki denetimleri kapsayacak şekilde belirlenmiş olup halihazırda kanuni dayanağı olmayan ulusal metroloji enstitüsü, metrolojik izlenebilirlik, kalibrasyon ve deney laboratuvarları hususları Kanun kapsamına alınmış bu alanlardaki kanuni dayanak eksikliğinin giderilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca; kapsama dahil olan ölçüm cihazlarının bu Kanuna göre piyasaya arz edileceği, bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun uygulanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 3- Madde ile, Kanundaki tanımlar düzenlenmektedir. Tanımlar, uluslararası metroloji sözlüğü, uluslararası uygulamalarda kabul gören ve kullanılmakta olan terminoloji, metroloji literatürü ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.

MADDE 4- Madde ile, Bilimsel ve Endüstriyel Metroloji başlıklı ikinci bölüm başlamakta ve yasal ölçüm birimlerinin kullanımına ilişkin zorunluluk, bu zorunluluğun olmadığı istisnai haller, yasal ölçüm birimlerinin gerçekleştirilmesinde hangi kriterlerin esas alınacağı ve bu birimlerin tanımları ve kullanımına ilişkin hususların yönetmelikle belirleneceği düzenlenmektedir.

Ülkemiz, uluslararası Metre Anlaşmasına taraf olup ölçüm birim sistemi olarak Uluslararası Birimler Sistemini (SI) kabul etmiş durumdadır. Bu sebeple, Kanunda yasal ölçüm birimi olarak tanımlanan ve SI sistemine uygun ölçüm birimlerinin kullanılması gerektiği düzenlenmektedir. Ancak, bazı özel hallerde bu zorunluluğun uygulanması mümkün olmadığından (askeri donanımlar, antika ölçüm cihazları vb.) SI'ya uygun olmayan ölçüm birimlerinin kullanılabilmesi alanlar istisnai olarak düzenlenmektedir.

Metroloji altyapısı uluslararası sistemlerle bir bütün olup karşılıklı tanıma anlaşmaları, ölçüm standartlarının denkliği ve tanınırlığı, metrolojik izlenebilirlik gibi hususların uluslararası uygulamalara bağlı olarak sağlanması gerekmektedir. Genel anlamda bilimsel metrolojinin çalışma alanına giren bu hususla ilgili olarak yasal ölçüm birimlerinin SI'ya uygun şekilde gerçekleştirilmesi ve ülke içi uygulamalara yayılması ile uluslararası metroloji sistemine entegrasyonunun sağlanması amacıyla sağlanması gereken kriterler düzenlenmektedir.

Yasal ölçüm birimlerinin tanımları, sembolleri, örnekleri, ek birimler ile temel birimlerin kullanımına ilişkin detayların ise Bakanlık tarafından yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Bu Kanun kapsamına giren konularda ülkemizin metroloji sisteminin uluslararası denklik ve tanınırlığının devam ettirilmesine yönelik Bakanlığın uluslararası metrolojik işbirliği içinde faaliyet yürüteceği ve metroloji alanında uluslararası organizasyonlarda Türkiye'nin temsil edilmesini sağlayacağı hususları düzenlenmektedir.

MADDE 5- Madde ile, 4 üncü madde gerekçesinde belirtilen ve bilimsel metroloji alanına giren faaliyetler detaylandırılarak, ülkede ölçüm birliğinin sağlanması, uluslararası metrolojik işbirliğinin sürdürülmesi ve uluslararası metroloji sistemine entegrasyonun sağlanması amacıyla bir ulusal metroloji enstitüsünün Bakanlık tarafından yetkilendirileceği düzenlenmektedir.

Ulusal metroloji enstitüsünün, ölçüm standartlarının laboratuvar ortamında gerçekleştirilmesi, muhafaza edilmesi, metrolojik izlenebilirliğin sağlanması, uluslararası denklik ve tanınırlığın sağlanması, metroloji alanında araştırma geliştirme yapılması gibi bilimsel metroloji alanında faaliyetlerin yürütülmesinden sorumlu olacağı düzenlenmektedir. Hali hazırda bu görevlerin büyük bir kısmını yürütmekte olan TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME) söz konusu faaliyetlerini herhangi bir yasal dayanağı olmaksızın yürütmekte olduğundan bu madde ile ulusal metroloji enstitüsü olarak yetkilendirilmesine yönelik bir yasal dayanak oluşturulmaktadır.

Ayrıca ulusal ölçüm standardı olarak kabul edilecek ölçüm standartlarının hangi kriterleri sağlanması gerektiği ile bu maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda Bakanlığın ve ulusal metroloji enstitüsünün, ülke ihtiyaçlarını esas alarak bütçe imkanları dahilinde gerekli yatırımı yapacağı düzenlenmektedir.

Maddede belirtilen hususların uygulamasına yönelik usul ve esasların Bakanlık tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmektedir.

MADDE 6- Madde ile, endüstriyel metroloji alanına giren kalibrasyon ve deney hizmetleri ile metrolojik izlenebilirliğe ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Kalibrasyon ve deney hizmeti sunan laboratuvarların Bakanlıkça hazırlanacak usul ve esaslara göre sicil sistemine kaydolması ve kalibrasyon hizmeti verebilmesi için bu kayıtlarını güncel tutması gerektiğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu sicil sistemine kayıt sürecine yönelik genel çerçeve belirlenmiş ve bu kayıt için ulusal metroloji enstitüsü tarafından düzenlenecek değerlendirme raporunda alınacak ücretin Bakanlık tarafından belirleneceği ve bu ücret dışında ücret alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca kalibrasyon laboratuvarlarının sunduğu hizmetlerle ilgili alması gereken tedbirler ile muhafaza etmesi gereken bilgi ve kayıtlar belirtilerek yaptığı ölçümlerde metrolojik izlenebilirliğin sağlanması gerektiği, Bakanlıktan onay alınan karşılaştırma ölçümlerine katılımın da zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Metrolojik izlenebilirliğin uluslararası anlaşmalar, standartlar ve uluslararası referans dokümanlar dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara uygun şekilde sağlanabileceği, ölçüm sonuçlarının metrolojik izlenebilirliğinin belirli alanlarda zorunlu olarak sağlanması gerektiği düzenlenmiştir.

Ayrıca maddede belirtilen hususlarda uygulama usul ve esasların Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiştir.

MADDE 7- Madde ile, kamu kurum veya kuruluşlarının endüstriyel metroloji alanında yapacağı düzenlemelere ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Zira metroloji alanı çok geniş bir alan olup birçok kamu kurum veya kuruluşunun görev ve sorumlulukları içerisinde yürüttükleri faaliyetlerde metrolojiyi ilgilendiren konularla karşılaşabilmekte ve bu durum da ilgili kamu kurum veya kuruluşunun kendi alanında düzenleme yapma ihtiyacını ortaya çıkarabilmektedir.

Bu Kanun, ülkemizin genel metroloji sistemini oluşturmayı ve diğer kamu kurum veya kuruluşlarının görev alanına giren metrolojik faaliyetleri de genel hatlarıyla belirlemeyi amaçladığından kamu kurum veya kuruluşlarına metroloji alanında bazı düzenlemeleri yapma yetkisi vermektedir. Bu doğrultuda; maddede, Bakanlık faaliyetleri dışında başka kamu kurum

veya kuruluşlarının yasal metroloji kapsamında olan ölçüm cihazları haricinde kendi sorumluluk alanlarında kullanılan ölçüm cihazlarının kalibrasyon, tamir, bakım ve ayar hizmetlerini düzenleyebilmelerine ayrıca kamu yararı gördükleri alanlarda ölçüm doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla metrolojik izlenebilirliği zorunlu tutabilmelerine yönelik yönetmelik çıkarabilecekleri düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, Kamu kurum veya kuruluşları tarafından yayımlanan bir yönetmeliğe göre hizmet veren ya da akreditasyonu olan kalibrasyon laboratuvarlarının, zaten bir değerlendirmeden geçtikleri dikkate alınarak ek bir maliyet veya prosedür işletilmesine gerek olmadan 6 ncı maddede belirtilen sicil sistemine kayıt olabilecekleri ve yetkinliklerine ilişkin ulusal metroloji enstitüsü tarafından herhangi bir değerlendirmeye tabi tutulması zorunluluğunun aranmayacağı düzenlenmiştir.

MADDE 8- Madde ile, Yasal Metroloji başlıklı üçüncü bölüm başlamakta ve yasal metrolojinin hangi ölçüm cihazlarını kapsadığı ve bunların piyasaya arzı ile ilgili hususlar düzenlenmektedir. Yasal metroloji, yapılan bir ölçümün adil olmasının elzem olduğu ve bu adaletin tarafsız bakış açısıyla devlet tarafından sağlanmasının önem arz ettiği konular olarak değerlendirilebilir. Şöyle ki, bir taksici ile müşteri arasında taşıma ücretini belirleyen taksimetrenin doğru ölçüm yapması, kuyumcu ile müşteri arasında yapılan alışverişte ürünün ağırlığının belirlenmesinde kullanılan tartı aletinin doğru ölçüm yapması, trafikte yapılan hız denetimlerinde kullanılan radarların doğru ölçüm yapması devletin sorumluluğunda adaletin sağlanması gereken konulardır.

Diğer taraftan, yasal metrolojinin alanı günün şartlarına, toplumun ihtiyaçlarına ve ülkenin metrolojik altyapısına bağlı olarak sürekli değişebilmektedir. Bu sebeple madde ile yasal metroloji alanının “eskimeyecek şekilde” fonksiyonel olarak belirlenmesi amaçlanmış ayrıca insan ve çevre sağlığı ile güvenliğini ilgilendiren ve ölçümle ilgili olan bazı konuların da Cumhurbaşkanınca gerekli görülmesi durumunda yasal metroloji alanında değerlendirilebilmesine olanak tanınmıştır.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının teknik düzenlemelere uygun şekilde piyasaya arz edilmesi gerektiği, bu düzenlemelerin hazırlanmasından Bakanlığın sorumlu olduğu, bazı ulusal düzeyde kullanılan ölçüm cihazlarına yönelik yapılacak test veya kalibrasyon giderlerine yönelik harcamaların ise ulusal tip onayı için başvuru yapan tarafından karşılanması gerektiği yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 9- Madde ile, yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarına ilişkin doğrulama yükümlülüğü düzenlenmektedir.

Doğrulama bir ölçüm cihazının mevzuatla belirlenen hata sınırları içerisinde çalışıp çalışmadığının teyit edilmesi ile öngörülmesi durumunda doğrulama işaretlerinin ölçüm cihazı üzerine iliştilerle ölçüm cihazının güvenlik altına alınması ve doğrulama belgesi düzenlenmesi işlemlerini kapsamaktadır.

Maddede, ölçüm cihazlarının doğrulaması yapılarak kullanılması gerektiği, hangi koşullarda doğrulamanın yapılmış sayılacağı, doğrulamanın kimler tarafından yapılabileceği, doğrulamadan Bakanlıkça belirlenen ücretin alınabileceği, doğrulama yöntemleri ile periyotları, doğrulama sonrası ölçüm cihazı üzerine yerleştirilen doğrulama işaretlerine yetkisiz kişilerin müdahale edemeyeceği ve bu doğrulama işaretlerinin muhafaza edilmesi gerektiği düzenlenmektedir.

Yasal metroloji kapsamında yapılan doğrulama işlemlerinin izlenebilirliği ve güvenilirliği için bu işlemlerin sadece yetkilendirilmiş yerler tarafından yapılması esastır ve uluslararası uygulamalarda aynı yöndedir. Hem izlenebilirlik için hem de ölçüm cihazlarına yetkisiz müdahaleleri engellemek için ölçüm cihazları üzerine doğrulama sonrası doğrulama işaretleri yerleştirilmektedir. Bu işaretlerin taklit edilememesi, sahtesinin üretilmesinin

zorlaştırılması ve izlenebilirliğin sağlanması adına bu doğrulama işaretlerinin bazı durumlarda tek elden üretilmesi önem arz etmektedir. Bu sebeple, doğrulama belgesi ve doğrulama işaretinin hazırlanması için Bakanlık tarafından bir kuruluşun yetkilendirilebileceği de madde ile düzenlenmektedir.

Yasal metroloji alanında olduğu halde, bazı özel işlerde kullanılan veya bir süreliğine kullanılmayacak olan ölçüm cihazlarının doğrulamadan muaf tutulmak üzere istisna kapsamına alınabileceği, istisna kapsamına alınmaya ilişkin prosedürün Bakanlık tarafından mevzuatla belirleneceği, istisna kapsamında doğrulamadan muaf olan bir ölçüm cihazının kullanım amacına uygun bir alanda bulundurulmaması, bulundurulacaksa da kullanılmayacak şekilde güvenlik altına alınması gerektiği düzenlenmektedir.

MADDE 10- Madde ile, yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının tamir ve ayar işlemleri düzenlenmektedir.

Maddede, ölçüm cihazlarının tamir/ayar işlemlerinin tamir ayar servislerince yapılacağı, tamir/ayar sonrası ölçüm cihazının doğrulaması yaptırıldıktan sonra kullanılabilirliği, ancak Bakanlık tarafından mevzuatla belirlenecek şartların sağlanması durumunda, hizmetlerin aksamaması adına doğrulama yaptırılincaya kadar geçici bir süreliğine kullanımına izin verilebileceği, tamir ayar işaretlerine yetkisiz kişilerce müdahale edilemeyeceği, ayar işlemlerinden Bakanlık tarafından belirlenen ücretin alınabileceği düzenlenmektedir.

9 uncu maddeye ilişkin gerekçelere paralel olarak yasal metroloji alanındaki ölçüm cihazlarının güvenilirliğini sağlamak adına tamir ve ayar işlemlerinin de izlenebilir olması ve sadece yetkilendirilmiş yerler tarafından yapılması esastır. Bu sebeple, tamir ayar belgesi ve tamir ayar işaretlerinin hazırlanması için Bakanlık tarafından bir kuruluşun yetkilendirilebileceği de bu madde ile düzenlenmektedir.

MADDE 11- Madde ile, yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının kullanıcısının sorumlulukları düzenlenmektedir. Maddede, kullanıcının; yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının doğrulamasının yaptırılmasından, kullanım kılavuzunda öngörülen gerekliliklere uygun kullanımından, doğrulama işaretleri, doğrulama belgesi, tamir ayar işaretleri ve tamir ayar belgesinin muhafazasından, istisna kapsamında doğrulamadan muaf olan ölçüm cihazının kullanıcısının istisna şartlarına uymak zorunda olduğundan sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

MADDE 12- Madde ile, hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları için metrolojik gereklilikler ve genel hususlar düzenlenmektedir.

Yasal metroloji, hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları ile ilgili olarak ürünün içerdiği miktarın (ağırlık, hacim vb.) doğruluğu ile miktara ilişkin işaret ve etiketlemelerle ilgilenmektedir. Buradaki amaç, hazır ambalajlı mamuller ile ölçü kapları ile piyasaya arz edilen ürünlerin üzerinde beyan edilene uygun şekilde ürün miktarını içermesinin sağlanması ve tüketicilerin haklarının korunmasıdır. Dolayısıyla bu kanun hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları bağlamında ölçümü ilgilendiren hususlarla sınırlıdır.

Hazır ambalajlı mamulün arz süreci boyunca iktisadi işletmeci tarafından gerçek miktarının düzenli olarak kontrol edilmesi ve bu kontrollerde uyulması gereken kurallar genel olarak düzenlenmektedir.

Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları ile ilgili Bakanlık tarafından yapılacak denetimlerde iktisadi işletmecinin yeteri kadar numuneyi ücretsiz şekilde sağlaması gerektiği de düzenlenmektedir.

Ayrıca, ölçü kaplarında kullanılan tanıtm işaretlerine ait çizimlerin Bakanlığa bildiriminden iktisadi işletmecinin sorumlu olduğu hususu da düzenlenmiştir.

MADDE 13- Madde ile, Kanunun Denetim ve İdari Yaptırımlar başlıklı dördüncü bölümü başlamakta ve denetim ve idari yaptırımlara ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Bu maddede, doğrulama servisi, tamir ayar servisi, ulusal metroloji enstitüsü, kalibrasyon ve deney laboratuvarları ile ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabını piyasaya arz edenler ile ölçü aletlerini kullananların, bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamında verilen hizmetlerin ve yasal ölçüm birimlerinin kullanımının Bakanlık denetimine tabi olduğu, Bakanlığın belirli denetimlerde bu Kanunda tanımlanan yetkili yerlerden personel ve teknik altyapı desteği alabileceği, Bakanlık dışındaki kamu kurum veya tarafından bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelikler kapsamındaki denetimlerde ilgili kamu kurum veya kuruluşlarının yetkili olduğu düzenlenmektedir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının oldukça geniş bir alanda yoğun kullanıldığı dikkate alındığında; belediyelerin sorumluluğunda olan veya belediyelerin etki alanına giren alanlarda (pazar yerleri, haller gibi) kullanılan ölçüm cihazlarının daha etkin şekilde denetiminin yapılabilmesi amacıyla ilgili Bakanlığın uygun görmesi ve mevzuatla yetki çerçevesinin belirlenmesi şartıyla Bakanlık yetkisindeki denetimlerin bir kısmının belediyelere devredilebileceği, belirli tartı aletlerinin denetiminde ise doğrudan belediyelerin yetkili olduğu düzenlenmektedir.

Ayrıca, abonelik sistemi ile hizmet veren dağıtım şirketleri ve belediyelerin (elektrik, gaz dağıtım şirketi veya su sayaçları ile ilgili belediyeler) ölçüm cihazının çok yüksek olması ve bunların ani denetimlerinin ilgili dağıtım şirketi veya belediye ile birlikte yapılmasının daha etkin ve verimli olacağı dikkate alınarak, belirli miktarda denetimin Bakanlık tarafından ilgili dağıtım şirketi veya belediyenin personel ve teknik altyapısı kullanılarak birlikte yapılabileceği düzenlenmiştir.

Bu Kanun kapsamında yapılan denetimlerde uygunsuzluk tespit edilmesi halinde uygulanacak idari yaptırımlar ile bu Kanun kapsamında yapılan şikayetlerin, somut bilgiler içermemesi veya gerekçelerinin yetersiz kalması durumunda değerlendirmeye alınmayabileceği düzenlenmektedir.

MADDE 14- Madde ile, bu Kanun hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında uygulanacak idarî para cezaları düzenlenmektedir.

Bu para cezalarına konu fiillerin iki yıl içinde tekrarı halinde, daha önce uygulanan cezanın iki katı olarak uygulanacağı, bu Kanuna göre yapılan denetim sonucunda idari para cezası uygulanmasının, ilgililere ayrıca idari yaptırım uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği, idari para cezası uygulanırken, cezaya konu aykırılığın bu Kanunun amaçları bakımından yaratacağı olumsuz sonuçlar ve yaptırımın muhatabasının ekonomik durumu dikkate alınacağı, bazı fiillerde iyi niyet karinesi dikkate alınarak belirlenen idari para cezalarının belirli oranda düşürülerek uygulanması gerektiği hususları hükme bağlanmıştır.

MADDE 15- Madde ile, bu Kanuna dayalı denetimlerin nasıl ve kimler tarafından yapılacağı; idari yaptırım süreçleri ve bunların kimler tarafından uygulanacağı; idari para cezalarının tahsilinde ve takibinde uygulanacak usul ve esasların bu denetimleri yapmaya yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından yönetmelikle belirleneceği düzenlenmektedir.

MADDE 16- Madde ile Çeşitli ve Son Hükümler başlıklı beşinci bölüm başlamakta ve yangın, deprem, sel, salgın hastalık gibi önüne geçilmesi elde olmayan, kişinin isteği dışında oluşan durumların ortaya çıkması halinde, Bakan Onayı ile ölçüm cihazının doğrulaması ile ilgili olarak bu Kanunun 9 uncu maddesinde düzenlenen yükümlülüklerle ilişkin hususlarda geçici süreli istisnai uygulamalar yapılabileceği düzenlenmektedir.

MADDE 17- Madde ile, bu Kanuna göre Bakanlık tarafından yapılacak belgelendirme ve yetkilendirmelere ilişkin düzenlenecek belgeler ile, bu Kanun kapsamında verilecek hizmetler çerçevesinde kullanılması gereken ve izlenebilirlik açısından önem arz eden her türlü etiket, form, işaret vb.den ücret alınabileceği bu ücretlerin her yıl Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğ ile belirleneceği düzenlenmiştir.

MADDE 18- Madde ile, yasal metroloji kapsamında yapılacak inceleme ve denetimler için görevlendirilen personele 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre belirlenen ücretin iki katı tutarında ödeme yapılması hususu düzenlenmektedir.

MADDE 19- Madde ile, 21/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ve bu Kanunun ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmakta ve mevzuatta 3516 sayılı Kanuna yapılan atıfların Kanuna yapılmış sayılması öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Madde ile, bu Kanunda Bakanlık tarafından çıkarılması öngörülen alt düzenlemelerin Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılacağı, Kanunun yürürlük tarihinden önce, bu Kanuna dayanılarak yayımlanmış olan alt düzenlemelerin, yerini alacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar geçerli olacağı düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Madde ile, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 3516 sayılı Kanuna göre Bakanlık tarafından gerçek veya tüzel kişileri yetkilendirmek üzere düzenlenmiş olan belgelerin, ilgili mevzuatın yerini alacak yeni düzenlemelerin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl daha geçerli olacağı, Bakanlık tarafından gerçek veya tüzel kişilere verilen tip onay belgelerinin, belgenin son geçerlilik tarihine kadar geçerli olacağı, bu belgelerden son geçerlilik tarihi belirtilmemiş olanların ise belgenin düzenlenme tarihinden itibaren 10 yıl geçerli olacağı düzenlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 3- Madde ile, belediye bünyesinde kurulmuş olan Grup Merkezi Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarının görevinin bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte sona ereceği düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4 – Madde ile; bu Kanunun yayımından önce 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu gereğince karar alınmış idari para cezalarının tahsilinin yapılacağı, henüz idari para cezası kararı alınmayan diğer durumlarda olanların ise iptal edileceği düzenlenmiştir.

MADDE 20- Yürürlük maddesidir.

MADDE 21- Yürütme maddesidir.